

Innviðaráðuneytið
Sólvhólsögðu 7
101 Reykjavík

Reykjavík 6. mars 2023
Tilvísun: 2303019/0.7.6

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á hafnalögum, nr. 61/2003 (gjaldtaka o.fl.)

Vísað er til draga að frumvarpi til laga um breytingu á hafnalögum, nr. 61/2003 (gjaldtaka o.fl.), sem birt voru á Samráðsgátt þann 21. febrúar 2023, mál nr. 37/2023.

Landhelgisgæsla Íslands vísar til umsagnar sinnar sem send var Alþingi 9. mars 2021 um frumvarp sambærilegs efnis sem náði ekki fram að ganga á 151. löggjafarþingi, nánar tiltekið umsögn stofnunarinnar um *509. mál, frumvarp til breytinga á hafnalögum, nr. 61/2003 (EES-reglur, gjaldtaka, rafræn vöktun)*.

Stofnunin gerir eftirfarandi athugasemdir við 5. og 13. gr. frumvarps til laga um breytingu á hafnalögum, nr. 61/2003 (gjaldtaka o.fl.):

Um 5. gr.

Í 5. gr. frumvarpsins er kveðið á um nýtt ákvæði um rafræna vöktun í höfnum. Landhelgisgæsla Íslands telur afar mikilvægt að með þessu móti sé miðlun hafna á rafrænum upplýsingum veitt tilhlýðileg lagastoð. Stofnunin vill þó benda á að ekki er rétt að takmarka heimild hafna til að miðla slíkum upplýsingum til Landhelgisgæslu Íslands við rannsókn sakamála, mannhvarfa og samgönguslysa. Æskilegt væri að heimilt sé að miðla slíkum upplýsingum með rafrænum hætti í rauntíma til Landhelgisgæslu Íslands vegna lögbundinna verkefna hennar.

Vaktstöð siglinga er rekin innan stjórnstöðvar Landhelgisgæslunnar og með vísan til 27. gr. reglugerðar nr. 80/2013 um Vaktstöð siglinga þá er máli sem komið er á hættustig vísað til stjórnstöðvar Landhelgisgæslunnar. Önnur lögbundin verkefni Landhelgisgæslunnar þar sem rauntímagögn myndu gefa stofnuninni gleggri og skýrari mynd snúa meðal annars að skipakomum innlendra sem erlendra skipa. Í þeim tilvikum er stofnuninni er meðal annars heimilt að ákveðnum skilyrðum uppfylltum að vísa skipum til hafnar, eða banna farartækjum að halda til hafnar.

Þar sem lögbundin hlutverk landhelgisgæslu Íslands eru mjög fjölbætt, telur stofnunin það afar mikilvægt að heimild hafna til að miðla rafrænum gögnum í rauntíma verði ekki takmörkuð með þeim hætti sem lagt er til í frumvarpinu.

Tillaga að breytingu

Landhelgisgæsla Íslands leggur til að orðunum „*þegar rannsakað er sakamál, mannshvarf eða samgönguslys*“ sé skipt út fyrir „*í tengslum við lögbundin verkefni þeirra*“ í 5. gr. frumvarpsdraganna.

Ný 7. gr. a. hafnarlaga yrði þá svohljóðandi:

„*Rafræn vöktun.*“

Stjórn hafnar er heimilt að viðhafa rafræna vöktun á hafnarsvæði eða taka myndir með reglulegu millibili í öryggisskyni. Henni er jafnframt heimilt að miðla upplýsingum sem þannig er aflað til notenda hafna með rafrænum hætti í rauntíma í því skyni að notendur geti fylgst með aðstæðum hafna. Þá er heimilt að miðla upplýsingum með rafrænum hætti til Vaktstöðvar siglinga vegna verkefna hennar og til lögreglu, Landhelgisgæslu Íslands og rannsóknarnefndar samgönguslysa í tengslum við lögbundin verkefni þeirra. Ráðherra er heimilt með reglugerð að mæla fyrir um vinnslu persónuupplýsinga og skilyrði hennar. “

Um 13. gr.

Í 13. gr. frumvarpsins er kveðið á um það að eigendur hafna skuli senda ráðuneytinu endurskoðuð ákvæði í hafnarreglugerðum um stærð og takmörk hafnarsvæðis á sjó, með hliðsjón af viðmiðunum 1. mgr. 4. gr., eigi síðar en 1. maí 2024.

Landhelgisgæslan bendir á að æskilegt væri að gerð sé krafa um að kveðið sé skýrar á um afmörkun svæða en almennt er gert í hafnarreglugerðum í dag, þ.e.a.s. að stærð og takmörk hafnarsvæðis á sjó, með hliðsjón af viðmiðunum 1. mgr. 4. gr, séu hnitsett. Hnitsetning svæða eykur skýrleika auk þess að auðvelda yfirfærslu upplýsinga út í sjókort þegar og ef þörf krefur.

Útgefnar leiðbeiningar um hnitsetningar í sjó má finna á heimasíðu Landhelgisgæslunnar.¹

Tillaga að breytingu

Landhelgisgæsla Íslands leggur til að orðunum „sem skulu sett fram í baughnitum skv. leiðbeiningum Landhelgisgæslu Íslands“ sé bætt við á eftir orðunum „*takmörk hafnarsvæðis á sjó*“ í 13. gr. frumvarpsins.

Nýtt ákvæði til bráðabirgða yrði þá svohljóðandi:

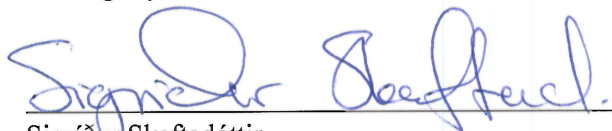
Eigendur hafna skulu senda ráðuneytinu endurskoðuð ákvæði í hafnarreglugerðum um stærð og takmörk hafnarsvæðis á sjó, sem skulu sett fram í baughnitum skv. leiðbeiningum Landhelgisgæslu Íslands með hliðsjón af viðmiðum 1. mgr. 4. gr., eigi síðar en 1. maí 2024.

¹ https://www.lhg.is/media/sjomaelingar_islands/Rithattur-baughnita-ofl-leidbeiningar-LHG-2022.pdf

Að mati Landhelgisgæslu Íslands fela frumvarpsdrögin í sér jákvæðar breytingartillögur en þó telur stofnunin mikilvægt að framangreindar breytingar verði gerðar á frumvarpsdrögunum, áður en frumvarp til laga um breytingu á hafnalögum, nr. 61/2003 (gjaldtaka o.fl.) er samþykkt.

Sé þess óskað eru fulltrúar stofnunarinnar reiðubúnir að koma á fund innviðaráðuneytisins og fara nánar yfir efni umsagnarinnar.

Virðingarfyllst,

Sigríður Skaftadóttir
Lögfræðingur